

De verhalen achter de KLM-huisjes

REPORTAGE MINIATUURTJES

- Boek onthult de geheimen van een verzamelobject
- Souvenirs kwamen dertig jaar lang uit Nieuw-Buinen

Door Bernd Otter

Nieuw-Buinen KLM-huisje nummer 49 verbeeldt het monumentale pand aan de Friesestraat 42 in Coevorden. Het is nog altijd het enige pand in Drenthe dat het heeft geschopt tot 'KLM-huisje'. Maar de Drentse link met de Hollandse miniatuurhuisjes gaat toch verder dan dat ene huisje uit Coevorden: van 1964 tot 1994 werden de KLM-miniatuurhuisjes gemaakt in keramiekfabriek Royal Goedewaagen in Nieuw-Buinen. De fabrikant treurt nog altijd om het verlies van de huisjesorder, want de luchtvaartmaatschappij deelt er jaarlijks meer dan 800.000 uit aan passagiers in de businessclass.

Elk jaar op 7 oktober verschijnt er

een nieuw Delftsblauw miniatuurhuisje, gevuld met jenever. Sinds ze uit Hongkong komen is de verzamelaar wat minder, maar vast staat dat de huisjes veel meer zijn dan decoratieve verzamelobjecten.

Een 2 kilo zwaar boek over dit bekende souvenir brengt dat overtuigend aan het licht. Het boek *Sterke verhalen voor bij de borrel* wordt op 12 oktober gepresenteerd in Nieuw-Buinen, bij Royal Goedewaagen. Daar zouden de KLM-miniatuurhuisjes volgens het bedrijf zelf nog altijd gemaakt kunnen worden.

Amsterdammer Mark Zegeling, ooit verslaggever in Meppel, heeft drie jaar gespeurd naar alles wat er over de panden te weten is die model hebben gestaan voor de reeks van inmiddels 94 huisjes. Zijn speurtocht bracht hem in de meeste van de panden. Ook bezocht Zegeling archieven die hem vertelden wie er in de panden hebben gewoond en wat er allemaal is gebeurd. Hij schrijft over opmerkelijke gebeurtenissen. Zoals de geest van Mata Hari die rondwaart in haar Haagse woonstee. En het bordes van het Paleis op de Dam dat op

last van koningin Emma is verwijderd, omdat het een idee was van koning Lodewijk Napoleon. En het verhaal van de zeventiende-eeuw-

se professor Valkenier in Franeker, waarvan Zegeling het portret achterhaalde. "Dat pand is trouwens te koop. De makelaar had tussen een

◀ **Mark Zegeling met enkele KLM-huisjes.** Foto: Marc Rietdijk

serie nephuisjes het meest gewilde KLM-huisje staan: het Frans Halsmuseum. Waarde: 1000 euro." Over het KLM-huis in Coevorden valt weinig meer te vertellen dan dat het pand ooit in opdracht van prins Maurits is gebouwd.

Voor Zegeling was de grootste lol van het boek de reis langs al die KLM-huizen. "Alle bewoners hebben meestal ook hun huis in miniatuur. De meesten krijgen regelmatig bezoek van miniatuurverzamelaars." Onder hen zijn veel bekende Nederlanders, zoals koning Willem Alexander.

Het boek is een tocht geworden langs vijfhonderd jaar Nederlandse architectuur en geschiedenis. De eerste presentatie is vandaag in Amsterdam. De presentatie in Nieuw-Buinen is tegelijk met de start van een expositie.

'Sterke verhalen voor bij de borrel, alle geheimen achter de gevels van de KLM-huisjes', Mark Zegeling, 432 pagina's, € 29,95.